

EaPGREEN

Partnership for Environment and Growth

This project is
funded by the EU

Beneficiile ESM și pașii procedurali cheie

2 Decembrie 2015

Chișinău, Moldova

Dr. Michal Musil

Ce este ESM?

Evaluarea de mediu a inițiativelor „stratgice” = politici, planuri, programe, strategii, acțiuni

Protocolul ESM

Evaluarea strategică de mediu înseamnă evaluarea posibilelor efecte asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, care implică definirea domeniului unui raport de mediu și elaborarea lui, desfășurarea participării și consultării publicului, precum și luarea în considerare a raportului de mediu și a rezultatelor participării și consultării publicului în cadrul unui plan sau program. (art. 2, p. 6).

Directiva ESM(2001/42/EC)

pregătirea unui raport de mediu, realizarea consultărilor, luarea în considerare a raportului de mediu și a rezultatelor consultărilor în luarea deciziilor și furnizarea de informații cu privire la decizia

Pași generali ai SEA

0. Screening: **Definirea domeniului**

-determina **dacă este necesară**

ESM pentru specifice planuri

sau programe (P/P)

Nu toate (P/P) solicită automat efectuarea ESM

Abordările pentru screening:

Tipuri specifice de P/P;

Revizuire de la caz la caz ;

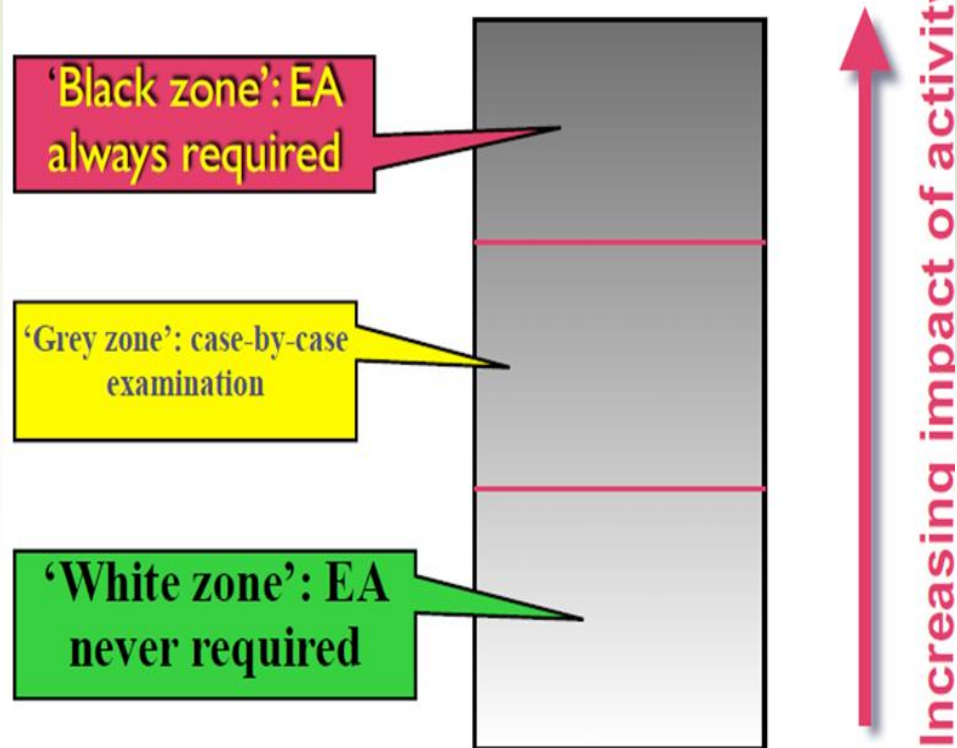
Abordare combinată;

Excepții (Protocolul ESM și

Directiva ESM):

P / P care au unicul scop de a servi pentru apărarea națională sau protecție civilă, financiare sau bugetare

The idea of screening

Pași generali ai SEA

0. Screening

1. Definirea domeniului / Analiza de bază

Descrierea aspectelor principale care trebuie luate în considerare în procesul SEA

Analiza aspectelor principale
(ex: evoluția anterioară, situația actuală și posibilă evoluție viitoare în cazul în care P/P nu este implementat)

2. Evaluarea efectelor P/P cu privire la problemele principale și la dezvoltarea unor măsuri de atenuare (inclusiv un sistem de monitorizare)

3. Elaborarea raportului privind SEA și prezentarea lui pentru consultări autorităților responsabile de mediu și de sănătate și publicului

4. consultări

5. Acordarea unei importanțe cuvenite informațiilor generate de SEA în procesul de decidere, planificare și explicare, într-un mod responsabil

Guiding principles for SEA application

- Întreprinse de către autoritatea responsabilă pentru P / P
- Aplicarea la o etapă cât mai timpurie posibilă în procesul de luare a deciziilor
- Axată pe aspecte-cheie
- Evaluează o gamă rezonabilă de alternative
- Oferă oportunități adecvate pentru implicarea actorilor cheie și a publicului
- Realizarea cu metode și tehnici de analiză adecvate și cost-eficiente

Beneficiile ESM

- Asigurarea unui nivel înalt de protecție a mediului
- Îmbunătățirea calității procesului de elaborare a P/P
- Creșterea eficienței procesului decizional
- Facilitarea identificării noilor oportunități de dezvoltare
- Prevenirea erorilor costisitoare
- Consolidarea guvernantei
- Facilitarea cooperării transfrontaliere

Rezumând relația dintre ESM & Planificare

- **Planificarea** analizelor și intervențiilor propuse de dezvoltare
- **SEA** examinează rezultatele individuale ale procesului de planificare și poate propune orice modificări necesare
- Optim, ESM ar trebui să fie efectuată în paralel cu planificarea, atunci când
 - Procesul lider este procesul de planificare, și
 - ESM se încadrează în logica și etapele procesului de planificare
- Astfel, ambele procese pot fi văzute ca **instrumente ce se consolidează reciproc** dintr-un sistem de planificare solid spre o dezvoltare mai durabilă

Costurile pentru ESM

- În mare măsură costurile depind de
 - Cât de detaliat P/P sunt și numărul de alternative;
 - Disponibilitatea datelor;
 - Durata procesului de planificare
- **Majoritatea ESM necesită 70-80 de zile persoana** pentru a realiza (studiu MB)
Sondajul Ceh: aproximativ 50% din ESM solicitau aproximativ 2 - 10 zile persoana timp alocat de către autoritățile de planificare (adițional față de costurile necesare pentru contractarea consultanților ESM)

Costurile pentru ESM(continuare)

- Costurile principale de obicei sunt asociate cu aplicarea inițială ESM, atunci când
 - abordări și instrumente adecvate trebuie să fie testate și dezvoltate
 - seturi de date de bază trebuie să fie compilate
- ESM ulterioare sunt mai puțin costisitoare
 - se bazează pe experiența anterioară
 - poate să necesite o activitate standard analitică și un proces de management
- **Costurile pentru ESM sunt marginale în comparație cu costurile de punere în aplicare P/P !!!**

Sarcinile detaliate pentru practicienii ESM

- Cooperarea cu echipa de planificare pe definirea domeniului de aplicare a SEA + proiectare abordărilor pentru evaluarea domeniilor prioritare (în baza datelor și resursele disponibile)
- Gestionarea evaluării și furnizarea recomandărilor în procesul de planificare,
- Facilitarea consultărilor pe teme specifice de interes
- Compilarea Raportului pe ESM
- Pregătirea răspunsurilor la comentarii obținute, finalizarea rezultatele de la ESM și recomandărilor pentru luarea deciziilor

Aspectele cheie de comunicare cu autoritatea de planificare înaintea mobilizării echipei ESM

- Trebuie de specificat etapele și termenul de elaborare a P/P
- Definirea contribuției și așteptate din partea echipei de ESM (de exemplu, feedback-ul preliminar privind proiectul de P/P, facilitarea consultărilor publice)

Trebuie coordonat rolul și contribuția specifică pentru cei care elaborează P/P:

- Furnizarea sau colectarea de date
- Feedback cu privire la rezultatele evaluării
- Optimizarea P/P pe baza contribuțiilor obținute
- Consultări cu alte autorități relevante și publice

Provocări și riscuri cheie ale ESM

- screening-ul ineficiente
- lipsa de sprijin din partea autorității de planificare
- cooperarea slabă cu experți în planificare
- proces de consultare ineficient
- domeniul de aplicare prea largă apreciat --> analiză focusată slab
- instrumente analitice inadecvate
- implementarea și monitorizarea rezultatelor ESM

Beneficiile ESM: ESM pentru Planul de management al bazin hidrografic al râului Berounka

- Planul de management al bazin hidrografic în conformitate cu Directiva cadrul al UE privind apa (2000/60/ES)
- Proprietar: Autoritatea bazinieră a Vltava (Întreprindere de stat)
- Conținutul
 - A) Descrierea situației inițiale a bazinului hidrografic
 - B) folosirea apei și bilanțul apei
 - C) Statutul și protecția corpurilor de apă
 - D) prevenirea inundațiilor și regimurile de apă
 - E) Estimarea eficienței măsurilor adoptate
 - F) Analiza economică

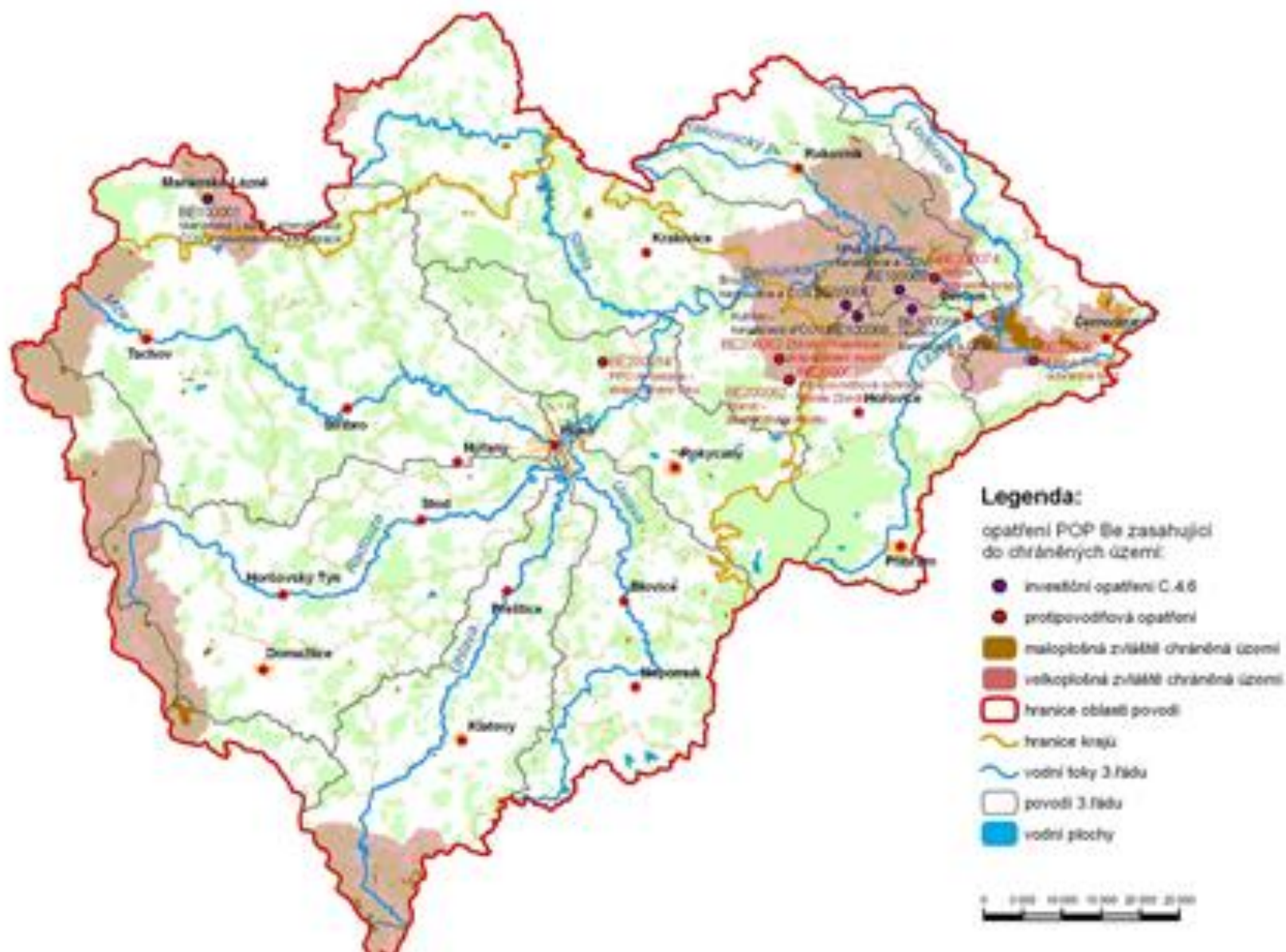
Caracterul Planului

- Analiză aprofundată a factorilor de mediu deja incluși în Planul
- Numărul mare de măsuri de natură diferită (de ex.):
 - Facilități de epurare a apei uzate
 - Identificarea și recuperarea terenurilor contaminate istoric;
 - Recultivare și re-naturalizare a râurilor din localitate;
 - Măsuri de control al inundațiilor;
 - Reducerea poluării din surse mobile;
 - și altele...
- Măsuri atât generală (măsuri de politică) și proiecte specifice de investiții
- Numărul mare de părți interesate (instituționale)

Abordarea ESM

- Ex-ante (primăvara anului 2008 - vara 2009)
- Identificarea potențialelor conflicte în domeniul protecției naturii (analiză spațială)
- Prioritizarea terenurilor contaminate pentru reabilitare
- Recomandări la nivel de politici
- Recomandare pentru managementul resurselor de apă (monitorizarea apei pentru uz uman)

Mapa potenciálních střetů opatření POP Be s maloplošnými a velkoplošnými chráněnými územími

Beneficiile ESM

- Identificarea potențialelor conflicte de planificare la nivel de proiect (siturile Natura 2000)
- ESM a recomandat la prioritizarea pentru remedierea siturilor contaminate (inclusiv sugestii de îmbunătățire cadrului instituțional)
- ESM a ajutat la facilitarea dialogului cu părțile interesate cu impact dincolo de procesul de planificare
- Identificarea potențialului de îmbunătățire în următorul ciclul de planificare a managementului bazinului hidrografic

Vã mulțumim!

Michal Musil

michal.musil@integracons.com

Mai multe exemple?

Exemplu: ESM pentru PO a Întreprinderilor și Inovațiilor în Republica Cehă 2007 – 2013

- **Actorii cheie:**
 - inițiator: Ministerul comerțului și Industriei
 - Echipa programului: echipa internă a ministerului
 - Echipa ex-anti: un consorțiu extern
 - Autoritatea competentă pentru ESM: Ministerul Mediului
- **Echipa ESM:**
 - Consorțiul a 3 organizații (2 ONG-uri + consultanță + experți independenți)
 - În total 10 experți (poluarea industrială, energie, deșeuri, biodiversitate, educație ecologică, sănătate publică, participarea publicului, lider de echipă)
 - approx. 180 om/zi de lucru

Conținutul PO ÎI - strategie

- **Obiective specifice**

- Intensificarea activității IMM
- Sporirea competitivitatea întreprinderilor prin punerea în aplicare a noilor tehnologii și activități inovative
- Creșterea eficiența utilizării energiei în industrie și utilizarea surselor regenerabile de energie și, eventual, surse secundare de energie (cu excepția incineratoarelor de sprijin)
- Încurajarea cooperarea dintre sectorul industriei , cercetarea și dezvoltarea
- Sporirea eficienței de utilizare potențialului uman în industrie
- Creșterea calității infrastructurii antreprenoriale

- **Planul Financiar indicativ**

- Bugetul total 3,578 mil EUR (5,410 mil USD)

EaPGREEN

Partnership for Environment and Growth

This project is funded by the EU

ESM: Obiectivele de mediu (exemple)

- A atinge proporție din sursele de energie regenerabile în consumul brut de energie electrică egală cu 8% până în anul 2010, și creșterea în continuare.
- Stabilizarea reducerii cererii de energie în formarea PIB cu 3% pe an, cereri de energie electrică cu 2% pe an;
- Reducerea generării deșeurilor, inclusiv deșeurilor periculoase
- Sporirea utilizării de deșeuri, cu preferință pentru reciclare, până la 55% din cantitatea generată până în anul 2012.;
- Protejarea elemente lor de peisaj și segmentelor de calitate cu caracter naturale în zonele construite.;
- Reducerea tranzit și transport de marfă, în special prin sprijinirea formelor de transport prietenoase mediului, inclusiv măsuri de gestionare.
- Reducerea poluării fonice industriale și de transport pentru populația din localități.

Impactul ESM

- Un număr de schimbări și ajustări în textul din cadrul proiectului POÎl
- Următoarele principii au fost încorporate în POÎl ca mecanisme de selectare a proiectelor:
 - Bonus pentru proiecte cu accent direct pe îmbunătățirea calității mediului
 - Bonus pentru reducerea intensității materialelor de producție
 - Bonus de reducere a consumului de energie
 - Bonus de reducere a volumelor de emisie și deșeuri
 - Bonus pentru localizarea proiectului într-o veche unitate industrială (în loc de pe un teren verde)
- În cadrul componentei OPEI (sub-program Eco-Energie) focusat pe susținerea energiei regenerabile și energiei următoarele criterii au fost adoptate:
 - Costurile de reducere a emisiilor (CZK / kg CO₂ / an)
 - verificarea tuturor economiilor de energie (electricitate / căldură)
 - Media reală a utilizării instalațiilor cu capacitatea de generare a energiei de o resursă regenerabilă

Beneficiile cheie și problemele

- ESM a influențat întregul document de programare
- Sugestiile ESN (nu toate) au fost încorporate în textul programului
- Sistemul propus privind monitorizarea calității mediului și de selecție a proiectelor a fost acceptat de Ministerul Industriei
- ESM (sperăm) a schimbat atitudinea Ministerului Industriei față de evaluarea de mediu și a îmbunătățit înțelegerea acestui domeniu

Interesul publicului este redus

O comunicare slabă cu echipa ex-ante

O comunicare și suport slab din partea Ministerului
Mediului